

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 425-1914)

Originalt emne

Bygningsinspektør, Bygningsassistent

Bygningsvedtægt

Bygningsvæsen

Bygningsvæsen i Almindelighed

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 14. januar 1915](#)
- 2) [Byrådsmødet den 18. februar 1915](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 14. januar 1915 - side 10

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 425-1914)

Fra Bygningskommissionen forelaa følgende Forslag til Instruks for Bygningsinspektøren :

"De Bygningsinspektøren paahvilende Forretninger er angivne i den under 9. Juli 1880 af Justitsministeriet stadfæstede Vedtægt med de Forandringer og Tilføjelser, som den til enhver Tid gældende Bygningsvedtægt medfører.

Derhos paahviler det ham at føre Tilsyn med Vedligeholdelsen af Kommunens Skoler, Kaserne og andre kommunale Bygninger efter Byraadets eller vedkommende Udvalgs eller Kommissions nærmere Bestemmelse.

§ 2.



Bygningsinspektøren forelægger i Bygningskommissionen de Byggesager, der skal behandles af denne.

Efter Anmodning af vedkommende Byraadsudvalg har han at forfatte Tegninger, Bekostningsoverslag og Konditioner til mindre Ombygninger af eller Forandringer i ældre Bygninger og til mindre Nybygninger, der agtes foreslaaede eller bestemmes til Udførelse for Kommunens Regning.

Han har dernæst for saadanne Byggeforetagenders Vedkommende at lede Bygningsarbejderne og føre Tilsyn med deres Udførelse.

Forsaauidt Materialer særskilt skulle anskaffes, har Inspektøren at paase deres kontraktmæssige Beskaffenhed og drage Omsorg for deres Opbevaring indtil Anvendelsen.

I det hele taget vil han have at vaage over, at der til Bygningsarbejder for Kommunens Hegning kun anvendes forsvarlige og kontraktmæssige Materialer.

Inspektøren er baade berettiget og efter Omstændighederne forpligtet til selv at gøre Forslag til de respektive Udvalg med Hensyn til Vedligeholdelse og Forbedringer af de hans Tilsyn underlagte Rygninger ligesom at gøre Indberetning, dersom væsentlige Mangler maatte forefindes.

§ 3.

Det paahviler Bygningsinspektøren, naar der dertil af Byraadet bevilges ham den fornødne Assistance, at paase, at Bygningslovgivningens Bestemmelser saavel som de særlige Vilkaar, hvorunder Tilladelse til Bygningens Opførelse er givet, saasom ved Dispensationers Meddelelse, overholdes, ogsaa efter at Bygningerne er taget i Brug. Han har i dette Øjmed at iværksætte de fornødne Eftersyn af samtlige Byens Ejendomme.

§ 4.

Inspektøren attesterer Rigtigheden af de Regninger, der foranlediges ved de under hans Ledelse udførte Arbejder og modtagne Materialer. Saavel over disse Regninger som over Materialernes Modtagelse og Forbrug bar han at føre særskilte Regnskaber eller Journaler, hvoraf paa vedkommende Kommissions eller Udvalgs Forlangende skal meddeles Udskrift. Han er pligtig til efter nærmere Tilsigelse at møde til Forhandling angaaende Bygningssager med Byraadets forskellige Udvalg og de forskellige Kommissioner,

saasom Sundhedskommissionen og Brandkommissionen, og bistaa dem med alle til hans Raadighed staaende Oplysninger angaaende de foreliggende Sager. Ligedes har han paa Forlangende at møde i Byraadet.

§ 5.

Inspektøren skal have Bopæl i Aarhus. Han skal saavidt muligt hver Søgnedag være at træffe paa sit Kontor til en bestemt Tid, mindst 2 Timer daglig. Uden Byraadets Samtykke kan han ikke foretage Rejser eller forlade Byen i længere Tid end 8 Dage. Til kortere Tids Bortrejse kan Bygningskommissionen give Samtykke.

§ 6.

Inspektøren maa ikke paa nogensomhelst Maade optræde som Entreprenør eller Leverandør enten for Kommunen eller andre. Heller ikke er det ham tilladt for private at udføre Tegninger, Overslag eller Beregninger. Han kan ikke lede noget Byggeforetagende eller være Tilsynshavende ved noget saadant, undtagen naar dette udføres for Kommunens Regning.

§ 7.

Inspektøren skal, naar det forlanges, for de byggende affatte Andragender om Dispensation fra Bygningslovgivningens Bestemmelser, imod et Vederlag af 2 Kr. for hvert Andragende. Udskrifter af Bygningsprotokollen, til Oplysning om Bygningskommissionens Stilling til en Sag, udover den Meddelelse, som Anmelderen modtager, naar Sagen er bleven behandlet i Bygningskommissionen, meddeles paa Forlangende for en Betaling af 1 Kr. pr. Udskrift.

Disse Gebyrer tilfalder Kommunens Kasse.

§ 8.

Inspektøren har hver Maaned at indgive til Kæmneren en Liste over de Sportler, der i Henhold til § 11 i Vedtægt af 9. Juli 1880 skal beregnes for de af ham foretagne Forretninger.

Disse Sportler indbetales i Kommunens Kasse.

§ 9.

Inspektørens Gage: 3000 Kr. aarlig, efter hver 3 Aars uafbrudt Tjeneste stigende med 250

Kr. til 4000 Kr., udbetales ham af Kæmnerkassen ved hver Maanedes Udgang med 1/12.

§10.

Byraadet forbeholder sig efter Omstændighederne at foretage Forandringer i denne Instruks.

Formanden forelagde Forslaget med en Bemærkning om, at den ny Instruks sluttede sig tæt til den gamle. Han fremhævede dernæst de Punkter, hvor der var Afvigelse, og udtalte, at Bestemmelsen i § 3 navnlig til at begynde med vilde medføre et saa betydeligt Arbejde for Bygningsinspektøren, som han med den nuværende Medhjælp ikke vel kunde paatage sig. Paa den anden Side havde Bygningskommissionen ikke gerne villet udsætte denne ny Ordning. Bestemmelsen i § 7, om at Sportlerne, som tidligere havde tilfaldet Bygningsinspektøren, fremtidig skulde gaa i Kommunekassen, vilde medføre, at Inspektøren tabte noget i Indtægt. De senere Aar havde Sportlerne andraget ca. 500 Kr. aarlig. Derfor foreslog Kommissionen, at Inspektøren fik Anciennitet fra 1. November 1910 i Stedet for fra 1. November 1913, dog at Anciennitetsforøgelsen først traadte i Kraft den 1. April 1915, til hvilken Tid Inspektørens Sportelindtægt vilde ophøre.

Simonsen antog, at alle vilde være tilfreds med Bestemmelsen om, at Sportlerne skulde tilfalde Kommunens Kasse, men syntes ikke, at der paa Grund af denne Ordning var nogen Anledning til at vedtage en yderligere Begunstigelse for Inspektøren med Hensyn til Lønnen. De 500 Kr., den forrige Inspektør fik ind i Sportler, blev for den ny rigelig opvejet ved den forhøjede Løn. Den forrige Inspektørs Løn som Bygningsinspektør alene havde været 1900 Kr. plus Sportelindtægten, altsaa ca. 2400 Kr., medens den nuværende Bygningsinspektørs Løn var 3000 Kr. stigende til 4000 Kr. Naar der ikke blev stillet større Fordringer til den ny Inspektør end til den forrige, var der saaledes ingen Grund til at yde ham noget til Gengæld for, at Sportelindtægten faldt bort. Dette var da ogsaa blevet omtalt, da den ny Ordning blev truffet, og Inspektøren var heller ikke blevet ansat med Ret til Sportelindtægter. Iøvrigt var der næppe meget at sige til den foreslaaede Instruks, men Taleren vilde dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at den sikkert vilde give Anledning til adskillige Stridspunkter, hvis der da skulde arbejdes efter den. I § 3 syntes man at ville lægge en ny Virksomhed under Inspektøren, men Paragraffen var formet saa uheldig, at han i Virkeligheden intet skulde udføre i saa Henseende, idet Forudsætningen for den ny Virksomhed var, at der blev bevilget ham den fornødne Assistance. Hvad dette skulde betyde, stod der intet om. Maaske var det nødvendigt, at Inspektøren fik mere Assistance,

men det var ikke nødvendigt lige netop at knytte denne til et enkelt bestemt Punkt. Det vilde være rigtigt at ændre denne Bestemmelse, saa Taleren vilde finde det rimeligt, at man fik Lejlighed til at stille Ændringsforslag.

Christensen erindrede om, at man, da Pladsen som Bygningsinspektør blev opslaaet ledig, tænkte paa at ansætte en akademisk uddannet Arkitekt, og at Sportlerne skulde falde bort, men Lønnen sættes til 4000 Kr. stigende til 6000 Kr. Man vendte imidlertid tilbage til at ansætte en almindelig Bygningsinspektør med Konstruktorøksamen og til en Løn af 3000 Kr. stigende til 4000 Kr. Ved denne sidste Ordning blev der saa intet vedtaget om, at Sportlerne skulde bortfalde. Spørgsmaalet var derfor, om man vedblivende skulde lade Bygningsinspektøren beholde Sportlerne, eller om man skulde afløse dem ved at give ham en Anciennitetsforøgelse paa 3 Aar, hvilket vilde betyde en Forøgelse af hans Indtægt i hans Levetid paa ca. 3000 Kr. Denne sidste Ordning var meget forsvarlig. Der havde været Tale om at give ham 6 Aar mere Anciennitet, men Taleren havde fundet 3 Aar mest passende. Den forrige Bygningsinspektørs Løn havde, Sportlerne indbefattet, været 2800 Kr. og ikke 2400 Kr. Det højeste, den ny Inspektør vilde naa til, var 4000 Kr., og det var ikke saa særlig høj en Løn, hvis han skulde udføre sit Arbejde forsvarligt. Taleren ansaa det for fordelagtigt at give Inspektøren den foreslaaede Anciennitetsforøgelse. Det kunde godt være, at § 3 var noget uheldigt affattet, meget beroede naturligvis paa, hvorledes den vilde blive fortolket, men med lidt god Vilje kunde Paragraffen nok forstaas.

Simonsen vilde, hvis han kunde anerkende, at der var noget at afløse, naturligvis finde, at Inspektøren burde have Vederlag for det, han mistede ; men han maatte vedblivende hævde, at man før Inspektørens Ansættelse var enige om, at Sportlerne skulde afskaffes. Hverken ved Opslaget om Embedet eller paa anden Maade kunde Inspektøren udvise noget for, at han skulde have Sportlerne. Han var ansat med en Løn af 3000 Kr. stigende til 4000 Kr. og havde ikke Krav paa mere, saa det var en Fejl, at han hidtil havde oppebaaret Sportlerne.

Jakob Jensen fandt Hr. Simonsens Anke over Bestemmelsen i § 3, om at Inspektøren skal have den fornødne Assistance ret overflødig, idet der allerede var givet ham Assistance, og Bygningskommissionen antagelig vilde bevilge ham mere, hvis den fandt Anledning dertil. For Tiden var der næppe Trang til at give Inspektøren mere Assistance, men blev mere Hjælp nødvendig, vilde Kommissionen sikkert bevilge den. I Aar som 1914 og 1915 vilde Sportlerne næppe blive 200 Kr. aarlig end mindre 500 Kr., og i Opslaget om Embedet var

kun Lønnen, men ikke Sportlerne blevet omtalt. Desuden var det i Byraadet blevet stærkt omtalt, at Sportlerne skulde gaa i Kommunekassen, og man havde indtrængende anmodet Kommissionen om at drage Omsorg for, at Ordningen blev saaledes. En saadan Anmodning skulde man synes, at Kommissionen maatte tage ad notam. Tilmed havde der været saa meget oppe om Forholdene paa den forrige Inspektørs Kontor, at Kommissionens Formand maatte være paa det rene med, at Sportelindtægten var en Uskik. Det var et Misgreb af Kommissionen, særlig af dens Formand, at tillade, at Sportlerne tilfaldt den ny Inspektør. Den ansatte Løn kunde nok siges at være anstændig for en Mand, der ikke havde kostet mere paa sin Uddannelse, saa Taleren kunde ikke være med til at stemme for den foreslaaede Anciennitetsforhøjelse.

Christensen hævdede, at Udførelsen af Bygningsandragenderne ikke hørte med til Inspektørens Arbejde, men at man kun fandt det heldigt og praktisk, at han udfærdigede dem, Naar man derfor ikke vilde have dette Arbejde taget fra ham, maatte der have været stillet bestemt Forslag derom. Hele Forholdet ved Ansættelsen af den ny Inspektør var imidlertid blevet forkludret. Naar Hr. Jakob Jensen mente, at Sportlerne ikke blev 500 Kr. aarlig i disse Aar, skulde det vel indrømmes, at der ikke var blevet opført mange Nybygninger, men der havde været mange Ombygninger, der krævede Dispensation.

Formanden var vel gaaet ud fra, at de meget omtalte Gebyrer skulde indgaa i Kommunekassen, men havde ikke kunnet iværksætte denne Ordning, før der forelaa en Byraadsbeslutning derfor. Det var meget rigtigt, at det ikke paahvilede Inspektøren at udfærdige Bygningsandragender, men af praktiske Hensyn maatte han dog helst gøre det; derfor havde man hidtil ladet det blive ved den gamle Ordning. Som Forholdene i Øjeblikket var, kunde Inspektøren ikke udføre det Arbejde, der forlangtes af ham efter § 3, men man havde alligevel fundet det rigtigst allerede nu at fastslaa, at dette Arbejde paahvilede ham, og man kunde jo eventuelt tage under Overvejelse ved Budgetbehandlingen at ansætte endnu en Assistent.

Jakob Jensen bemærkede ironisk, at man hellere maatte ansætte 2 Assisterter til, for saa kunde man da se, at der var Udvikling i Historien.

Udsattes. Ændringsforslag indkaldtes til Torsdag den 24. Januar 1915.

Uddrag fra byrådsmødet den 18. februar 1915 - side 25

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

Forslag fra Bygningskommissionen om

a. (J. Nr. 426-1914). Ændringerne i Bygningsvedtægten og Regulativ vedrørende Stilladser og lignende. (Se Side 259) og

b. (J. Nr. 425-1914) Instruks for Bygningsinspektøren. (Se Side 264).

Fra Simonsen forelaa følgende Ændringsforslag til Bygningsvedtægten:

I § 2, 1. Stykke, udgaar i 2. og 3. Linie: "Bygningsinspektøren, eventuelt".

I Bygningskommissionens Ændring til Vedtægts § 28, sidste Punktum, foreslaas efter Ordene "saadant Afløb" i 3. Linie indsat: "og Nybygningen eller Ombygningen nødvendiggør Dispensation fra Vedtægten".

I Forslag til Instruks for Bygningsinspektøren forelaas, at Ordene i første og anden Linie af § 3: "naar dertil af Byraadet bevilges ham den fornødne Assistance", udgaar.

Det foreslaas, at der ingen ekstraordinær Anciennitet gives Bygningsinspektøren, fordi Sportlerne skal indgaa i Kommunekassen.

Formanden meddelte, at Bygningskommissionen ikke kunde tiltræde de af Hr. Simonsen foreslaaede Ændringer. Dersom Ordene "Bygningsinspektøren, eventuelt" skulde udgaa, skulde Bygningskommissionen selv give Tilladelse til ethvert nok saa lille Bygningsforetagende. Den hidtidige Ordning havde aldrig medført nogen Ulempe, og det var da ogsaa kun i meget faa og smaa Tilfælde, at Bygningsinspektøren kunde handle paa egen Haand. Den anden af de af Hr. Simonsen foreslaaede Ændringer, om at der skulde behøves Dispensation fra Vedtægten, for at man kunde kræve W. C. indlagt, kunde føre til saa ganske urimelige Forhold, som f. Eks. at der kunde bygges en meget stor Villa, uden at man kunde forlange W. C. indlagt, naar der ikke krævedes nogen Dispensation. Med Hensyn til Instruksen mente Kommissionen vedblivende, at man ikke kunde paalægge Inspektøren en stor og ny Pligt, med mindre man gav ham den fornødne Assistance. Angaaende den foreslaaede Anciennitetsforøgelse kunde Taleren ganske henvise til sine tidligere Udtalelser.

Simonsen beklagede, at hele Bygningskommissionen havde kunnet enes om at afvise alle hans Ændringsforslag, navnlig Ændringen til Vedtægts § 2, som der i Tiden fra 1906 til

1909 ofte havde været skarpe og lange Debatter om. Denne Paragraf ønskede Taleren ændret som foreslaaet for at værne Mindretallets Ret, idet Socialdemokraterne jo aldrig kunde opnaa at faa Flertal i Bygningskommissionen, fordi denne var en "privilegeret" Kommission. Som Paragraffen nu var, behøvede Kommissionens Formand næsten aldrig at lade noget Andragende forelægge for Kommissionen, og der kunde ske meget store Ombygninger, uden at Kommissionen vidste noget derom. Dette var en meget farlig Ordning, hvorfor Taleren gerne vilde have Paragraffen ændret saaledes, at Kommissionens Medlemmer dog havde Ret til at skaffe sig Underretning om, hvad der foregik. Fra et demokratisk Synspunkt var det meget beklageligt, at der kunde være en saadan Paragraf i Vedtægten. Ændringen til § 28 var saa lige til, at Taleren ikke kunde forslaa Afvisningen. Det syntes imidlertid, at man var paa Nakken af de private med Hensyn til Indførelse af W. C. , medens Kommunen ikke selv behøvede at skynde sig med at indføre W. C. Som man nu begyndte med Skolerne, kunde det vare 8-10 Aar, inden de alle fik W. C. Den foreslaaede Instruks var saa favorabel for Inspektøren, at det meget maatte beklages, at man ikke havde taget Hensyn til den lille Ændring, og ligeledes var det beklageligt, at man vilde give ham de 3 Aars yderligere Anciennitet, naar han intet Krav havde paa de Sportler, som Ancienniteten skulde være Ekvivalent for.

Formanden maatte gøre opmærksom paa, at Bygningsinspektøren altid handlede paa Kommissionens Ansvar og stod den til Regnskab for de Byggetilladelser, han gav.

Christensen fandt, at man lige saa godt kunde overlade den lille Bemyndigelse til Inspektøren, da et saa lille Mindretal som Socialdemokraterne i Kommissionen, for Øjeblikket var der kun Taleren, umuligt kunde gennemføre noget alligevel. Det var rigtigt, at Bestemmelsen var blevet omtalt i Byraadet for nogle Aar siden, men den fandtes i Vedtægten flere Aar før den Tid. Taleren vilde ønske, at Hr. Simonsen vilde løse Taleren af i Kommissionen, saa vilde Hr. Simonsen nok opdage Ulemperne ved Kommissionens Arbejde. I et Aar var der kun blevet afgjort 57 Sager af Inspektøren alene, og de drejede sig alle om ganske uvæsentlige Ændringer, som ikke stred mod Bygningsvedtægten, og som det vilde være upraktisk og uoverkommeligt for Kommissionen at beskæftige sig med. Kun en af Sagerne drejede sig om et nyt Byggeforetagende, nemlig Udvidelsen af Hospitalet, men hertil krævedes der ingen Dispensation. Derimod havde Kommissionen behandlet 286 Sager i Aarets Løb foruden 51 W. C. Andragender, der krævede Dispensation. 175 andre W. C. Sager, som ikke krævede Dispensation, og som var undersøgt af Stadsingeniøren, Brolægningsudvalget og Sundhedskommissionen, havde man ladet

Bygningsinspektøren afgøre. Den Ændring, Hr. Simonsen ønskede, havde da ikke stor Betydning. Taleren havde i Kommissionen sagt, at han intet havde imod at faa alle Sager forelagt for Kommissionen, men stor Betydning tillagde han det som sagt ikke. Angaaende Forslaget om Ændring af § 28 skulde Taleren ikke sige ret meget. Hr. Simonsens Standpunkt med Hensyn til Indførelse af W. C. var jo ret godt kendt. Men naar Byen havde ofret mange Penge paa W. C. Systemet, saa maatte man ogsaa sørge for, at det blev indført i Ejendommene. Da Inspektørens Løn blev fastsat, blev der vel talt om, at Sportlerne burde falde bort, men nogen Vedtagelse i saa Henseende fandt ikke Sted, saa naar man nu havde Valget imellem enten at lade Inspektøren beholde Sportlerne eller tillægge ham 3 Aars Anciennitet, saa vilde Taleren foretrække det sidste.

Simonsen skulde gerne indrømme, at § 2 havde haft den samme Affattelse i mange Aar som nu, men i 1907 skete der fra socialdemokratisk Side et kraftigt Forsøg paa at faa den ændret. Hvad der kunde flyde af at beholde Paragraffen i dens nuværende Skikkelse, vidste Taleren ikke, men i en anden By havde det for nogle Aar siden været ganske umuligt at faa noget lavet, hvis man ikke gav en bestemt Mand en 20-30 Kr. Det, det drejede sig om, var at faa en saadan Ordning, at de Medlemmer, som ikke ønskede noget lavet uden at vide Besked dermed, kunde faa Lejlighed dertil, men det var ikke muligt nu.

Christensen hævdede, at man til en vis Grad maatte stole paa Inspektøren, og at det var noget voveligt at forudsætte, at denne vilde bryde sig Pokker om Vedtægten.

Simonsen vilde finde det kedeligt at være Medlem af en Kommission uden at vide Besked med og have Indflydelse paa de Sager, der rettelig hørte under Kommissionens Omraade.

Jakob Jensen fandt den af Hr. Simonsen foreslaaede Ændring til § 2 ganske naturlig. Sagen kunde ikke forklares tydeligere, hvis man ikke vilde risikere et Sagsanlæg.

Bygningskommissionens Indstillinger vedtoges.